ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně senátu Mgr. Jany Brothánkové, soudce zpravodaje JUDr. Tomáše Langáška a soudce JUDr. Petra Průchy v právní věci žalobce: **Ing. J. B.**, proti žalovanému: **Krajský úřad Plzeňského kraje**, odbor vnitřních věcí a krajský živnostenský úřad, se sídlem Škroupova 18, Plzeň, týkající se žaloby proti rozhodnutí žalovaného ze dne 30. července 2014, č. j. VVŽÚ/9200/14, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 30. listopadu 2015, č. j. 17 A 64/2014 – 46,

takto:

I. Kasační stížnost žalovaného se zamítá.

II. Žalobci se nepřiznává náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

I. Vymezení případu

[1] Komise pro projednávání přestupků města Domažlice (dále jen „přestupková komise“) vydala dne 27. května 2014 usnesení č. j. MeDo-27240/2014-Tich, kterým podle § 66 odst. 3 písm. f) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, odložila žalobcem podaný návrh na projednání přestupku proti občanskému soužití [§ 49 odst. 1 písm. a) zákona o přestupcích], jehož se měla v pondělí dne 3. února 2014 vůči němu dopustit jiná osoba, z důvodu zmeškání lhůty pro podání návrhu (§ 68 odst. 2 zákona o přestupcích), neboť návrh žalobce byl přestupkové komisi doručen elektronicky až v neděli 4. května 2014, tedy po zákonem stanovené lhůtě, jež podle komise skončila již v sobotu 3. května 2014. Odvolání proti tomuto usnesení zamítl žalovaný rozhodnutím ze dne 30. července 2014, č. j. VVŽÚ/9200/14, v němž potvrdil usnesení, resp. závěr přestupkové komise o opožděnosti návrhu žalobce.

[2] Rozhodnutí žalovaného napadl žalobce správní žalobou ke Krajskému soudu v Plzni (dále jen „krajský soud“), který rozsudkem ze dne 30. listopadu 2015, č. j. 17 A 64/2014 – 46, rozhodnutí žalovaného i usnesení přestupkové komise zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. Krajský soud rozsudek odůvodnil zejména tím, že správní orgány pochybily tím, že neaplikovaly § 40 odst. 1 písm. c) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), podle kterého lhůta připadající na dny pracovního klidu končí v nejbližší příští pracovní den.

II. Kasační stížnost a řízení o ní

[3] Proti výše uvedenému rozsudku krajského soudu podal žalovaný (dále jen „stěžovatel“) kasační stížnost. V ní namítal nesprávné posouzení aplikace § 40 odst. 1 písm. c) správního řádu a tento kasační důvod podřadil pod § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Podle stěžovatele je tříměsíční lhůta stanovená pro podání návrhu na projednání přestupku stanovena v zákoně o přestupcích (§ 68 odst. 2), který je speciálním zákonem vůči správnímu řádu. Dále je podle stěžovatele lhůtu nutno považovat za propadnou a hmotněprávní, takže návrh musí být v této lhůtě skutečně doručen příslušnému správnímu orgánu a zmeškání této lhůty nelze prominout. Lhůta tak končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem určujícím počátek lhůty, a to i v případě, kdy jde o den pracovního klidu. V předmětné věci došlo k jednání, jež mělo naplnit skutkovou podstatu přestupku, dne 3. února 2014, podle stěžovatele tak měl být návrh podán nejpozději v sobotu dne 3. května 2014. Návrh žalobce byl doručen až o den později, v neděli 4. května 2014. Podle stěžovatele šlo tedy o návrh podaný opožděně. Stěžovatel svůj názor opírá o judikaturu Nejvyššího správního soudu, konkrétně o rozsudek ze dne 6. března 2014, č. j. 1 As 18/2014 - 32, a rozsudek ze dne 19. září 2013, č. j. 7 As 95/2011 - 108. Stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

[4] Žalobce se ke kasační stížnosti vyjádřil v tom smyslu, že zjištění skutkového stavu i právní hodnocení krajského soudu bylo správné. Podle žalobce neexistovala reálná možnost pro podání v den, kdy správní orgán nepracuje, a v případě lpění na podání v poslední předcházející pracovní den, který zároveň nebyl posledním dnem lhůty, by byl krácen na svých právech, resp. na zákonem stanovené délce lhůty. Podle žalobce ostatně z tohoto důvodu zákonodárce včlenil ustanovení o konci lhůty, která připadne na den pracovního klidu.

III. Posouzení kasační stížnosti Nejvyšším správním soudem

[5] Nejvyšší správní soud shledal, že podmínky řízení jsou splněny, a kasační stížnost vyhodnotil jako přípustnou. Důvody stížnosti, jak je stěžovatel obsahově vymezil, se opírají o § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

[6] Nejvyšší správní soud poté kasační stížnost posoudil a dospěl k závěru, že není důvodná.

[7] Před Nejvyšším správním soudem leží otázka, jakou povahu má tříměsíční lhůta podle § 68 odst. 2 přestupkového zákona a jestli je na tuto lhůtu aplikovatelné obecné pravidlo počítání času stanovené v § 40 odst. 1 písm. c) správního řádu.

[8] Lhůta v § 68 odst. 2 přestupkového zákona je subjektivní a prekluzivní (propadná), jak vyplývá přímo z tohoto ustanovení, které zní, že *„[u] přestupku, který lze projednat jen na návrh, lze návrh podat příslušnému správnímu orgánu nejpozději do tří měsíců ode dne, kdy se navrhovatel dozvěděl o přestupku nebo o postoupení věci orgánem činným v trestním řízení. V návrhu musí být uvedeno, kdo je postiženou osobou, koho navrhovatel označuje za pachatele a kde, kdy a jakým způsobem měl být přestupek spáchán.“* Její zmeškání není možné prominout.

[9] Stěžovateli lze přisvědčit v tom, že jde o lhůtu hmotněprávní. Toto tvrzení je významné z pohledu, kdy byl návrh ke správnímu orgánu doručen. V případě hmotněprávní lhůty nestačí pouze předání k poštovní přepravě v této lhůtě, ale návrh musí být přímo doručen příslušnému správnímu orgánu. Z hmotněprávní povahy lhůty ale nijak nevyplývá vyloučení obecného pravidla, že pokud připadne poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, stává se posledním dnem lhůty následující pracovní den. Tento názor je v souladu s judikaturou Ústavního soudu, podle kterého toto pravidlo platí obecně vždy za předpokladu, že zvláštní zákon výslovně nestanoví jiné pravidlo pro běh lhůt. Ústavní soud se v tomto nálezu vyjádřil v tom smyslu, že *„[o]tázka povahy lhůty, tedy otázka, zda jde o lhůtu hmotněprávní či procesní, ... v daném případě – kdy je nesporné, že konec lhůty připadl na den 22. 6. 1997, což byla neděle, a dále, že nejblíže následující pracovní den tj. pondělí dne 23. 6. 1997, byla již předmětná přihláška pohledávky v dispozici krajského obchodního soudu – není významná, a to s ohledem na to, že v našem právním řádu v případech, kdy poslední den lhůty připadne na sobotu, neděli nebo svátek, platí v zásadě (pokud ovšem konkrétní právní norma výslovně nestanoví jinak) stejný režim jak pro lhůty procesní povahy, tak pro lhůty hmotněprávní, platí totiž pravidlo, že posledním dnem lhůty se stává nejblíže následující pracovní den...“* [viz nález ze dne 25. září 1998, sp. zn. IV. ÚS 365/97 (N 108/12 SbNU 103); podobně nález II. ÚS 33/13 ze dne 26. listopadu 2013 (N 200/71 SbNU 369) veškerá citovaná judikatura Ústavního soudu dostupná na http:\\nalus.usoud.cz)]. Přestupkový zákon ohledně této lhůty více (jinak) nestanoví, takže se použije obecné pravidlo obsažené v § 40 odst. 1 písm. c) správního řádu, jak správně uzavřel krajský soud. Ústavní soud ve svém dřívějším nálezu zařadil pravidla počítání času mezi obecné právní principy s relevancí i pro výklad ústavního práva [viz nález ze dne 17. prosince 1997 sp. zn. Pl. ÚS 33/97 (N 163/9 SbNU 399; 30/1998 Sb.]. Posun posledního dne lhůty na nejbližší pracovní den tak vyplývá nejen ze zákona, ale jde i obecný právní princip, jenž se uplatňuje v celém právním řádu, není-li zákonem stanoveno jinak. V daném případě pak § 40 odst. 1 písm. c) správního řádu tento obecný právní princip povyšuje na právní pravidlo, aniž by stanovil odchylku pro určení konce lhůty, bez ohledu na její procesněprávní nebo hmotněprávní povahu, v případě, že připadá na sobotu, neděli nebo svátek.

[10] Z informací dostupných ve spisu je patrné, že žalobce se o jednání, které mělo být přestupkem, dozvěděl dne 3. února 2014. Konec tříměsíční subjektivní lhůty by tak připadl

na stejně označený den o tři měsíce později, tj. na 3. květen 2014, což však byla sobota. Poslední den lhůty se proto podle § 40 odst. 1 písm. c) správního řádu posunul až na pondělí 5. května 2014. Protože návrh žalobce byl příslušnému správnímu orgánu doručen již v neděli 4. května 2014, správní orgán se měl tímto návrhem jako včas podaným věcně zabývat.

[11] Nejvyšší správní soud připouští, že pro počítání času dovodil výjimku a vyloučil prodloužení subjektivní prekluzivní lhůty ve smyslu § 40 odst. 1 písm. c) správního řádu, a to v rozsudku ze dne 19. září 2013, č. j. 7 As 95/2011 - 108 (dostupný na www.nssoud.cz), jehož se ostatně stěžovatel dovolává. Tento výjimečný případ se nicméně v podstatných okolnostech od nyní posuzovaného liší. V daném případě šlo totiž o prekluzivní lhůtu pro uložení sankce za správní delikt, tedy o lhůtu stanovenou správnímu orgánu k potrestání pachatele správního deliktu, nikoli pro vznesení návrhu na projednání přestupkové věci poškozeným. Nejvyšší správní soud v této věci uplatnil zásadu *in dubio mitius* a přiklonil se k výkladu, který byl příznivější (mírnější) pro sankcionovaný subjekt. V nyní posuzovaném případě, kde jde pouze o návrh na zahájení řízení o přestupku, nelze práva potenciálního přestupce bez dalšího stavět nad právo potenciálně poškozeného na projednání přestupku. Nejvyšší správní soud tak nemá důvod stavět se, při absenci odlišné právní úpravy, proti obecnému pravidlu počítání času.

[12] Je nutno také připustit, že v rozsudku Nejvyššího správního soudu č. j. 1 As 18/2014 - 32 ze dne 6. března 2014 Nejvyšší správní soud bez dalšího konstatoval, že v dané věci uplynula lhůta pro podání návrhu na zahájení řízení o přestupku nejpozději 24. prosince 2009, tedy na Štědrý den. Nejvyšší správní soud nicméně v tomto případě nijak nevyloučil aplikaci § 40 odst. 1 písm. c) správního řádu, protože se touto otázkou vůbec nemusel zabývat. Návrh byl žalobci podán až 24. února 2010, tedy pět měsíců od okamžiku, kdy se dozvěděli o spáchání přestupku (24. září 2009). Jádro sporu v dané věci spočívalo v povaze úkonu policejního orgánu, konkrétně v tom, jestli tímto úkonem došlo k postoupení věci orgánem činným v trestním řízení podle § 68 odst. 2 věty první přestupkového zákona, která stanovuje počátek tříměsíční subjektivní lhůty na okamžik, kdy se navrhovatel o postoupení věci dozvěděl. Spor tak nebyl veden kvůli povaze lhůty ani tomu, že její konec připadl na svátek, ale pouze ohledně toho, jestli začala subjektivní lhůta běžet od okamžiku, kdy se žalobci dozvěděli o přestupku, nebo až informací policejního orgánu, že odevzdal spisový materiál správnímu orgánu. Z tohoto rozsudku tedy nelze dovozovat, že Nejvyšší správní soud implicite vyslovil právní názor, že se na lhůtu podle § 68 odst. 2 přestupkového zákona neuplatní pravidlo určení posledního dne lhůty podle § 40 odst. 1 písm. c) správního řádu.

[13] Nejvyšší správní soud uzavírá, že Krajský soud v Plzni dospěl ve svém rozsudku ke správnému právnímu závěru, že na konec tříměsíční lhůty podle § 62 odst. 2 přestupkového zákona je nutné aplikovat pravidlo počítání času podle § 40 odst. 1 písm. c) správního řádu, který stanoví, že pokud konec lhůty připadá na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Z tohoto důvodu vyhodnotil Nejvyšší správní soud kasační stížnost proti rozhodnutí krajského soudu v souladu s § 110 odst. 1 větou druhou s. ř. s. jako nedůvodnou a zamítl ji.

IV. Náklady řízení

[14] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 1 větu první ve spojení s § 120 s. ř. s., podle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Stěžovatel v řízení úspěch neměl, proto mu nevzniklo právo na náhradu nákladů řízení. Žalobci pak podle obsahu spisu žalobci žádné náklady s tímto řízením nevznikly, proto mu ani nebyla náhrada nákladů řízení přiznána.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 24. února 2016

Mgr. Jana Brothánková
předsedkyně senátu